

Dragostea păcurărească

George Coșbuc

Sună coasta; turma-ncet
Peste câmpuri face-și calea;
Latră câini de sună valea,
Iar de-alături prin spinet
Se ivește, alene vine
Flăcău nalt cu pasuri line.

S-opresc turmele-n izvor
Și din răcoroasa apă
Ele-n vreme ce s-adapă,
Păcuraru-n preajma lor
Reazemă-se de-un fag; șede
Supărat, zdrobit se vede.

Pe-a lui frunte nori s-adun
Și privirile-i curate
De grei picuri par udate;
El tresare: nu-i semn bun,
Căci tot stă căzut pe gânduri
Și suspină-n dese rânduri.

Cum nu-i neamțul blestemat,
Căci se face, ce se face,
Multor feciori nu dă pace
Și nici mie nu mi-a dat,
Că m-a scos din sat afară
Să mă ducă-n altă țară!

Vai, și neamțul nu-i milos,
Nu se uită și nu cată
De-i ești frate, de-i ești tată,
Numai om să fii frumos;
Te dezbracă și te tunde
Și cătană te răspunde.

Iar cătană... n-ar fi greu
Și plăcea mi-ar, plăcea mie
Să tot fiu în cătănie,
Dac-aș fi-n pământul meu
Să trăiesc, cum se trăiește,
Cum știm noi, ardeleneste!

Dar te duc, ca să fii dus

Și să nu mai vii acasă,
Căci cu anii nu te lasă
Din porunci; și-acolo nu-s
Oameni cu inimă bună,
Vorbe dulci măcar să-ți spună!

Vai, să merg în loc de chin,
Unde n-am cu dor nici frate
Și nici om cu bunătate,
Căci străinu-i tot străin:
Tragi de moarte și te vede,
El te bate, nu te crede...

Cât mi-a fost mie de drag
Să mân oile, să pască,
Caprele să rătăcească
Prin pădurile de fag
Și din bucium câteodată
Să cânt hora legănată!

Să văd codrul plin de-areți
Și cârlanii cum s-alungă;
Iar în amurgit la strungă
Să mulg laptele-n găleți
Și să-mi fac eu singur slujbă,
Crestături făcând pe cujbă!

Oh, și-acum să dau de greu,
Să mă ducă doru-n lume
Și să fiu silit anume,
Ca să-mi las pământul meu;
Să las frați, să las o mamă,
Supărată-a bună seamă!

Vai, să mă despart acum
De berbeci și miorele
Și de voi, dragele mele
Oi, care-mi făcurăți drum
Prin senin, ca și prin ploaie
La livezi și la zăvoaie.

Să las lunca cea cu spini
Și să nu mai văd pe luncă
Lătrând câinii cum s-aruncă
Peste râț, când păcuini
Înfricate de vreun tropot
Fac să sune glas de clopot!

Să las multe lucruri dragi;
Eu să mă despart de stână,
Să las silha cea bătrână,
Să las codrul cel cu fagi,
Să las crânguri, să las cucii,
Și poiana cu bulbucii!

Să las văi, unde scobor
Capete de curcubeie;
Să las staniști și nedeie,
Și să schimb tăcerea lor
Cu mult zgomot, multă larmă
Din cetate și cazarmă!

Și să las fluierul meu,
Și să nu mai cânt pe dânsul
Doine vechi; îmi vine plânsul,
Când știu bine, cum că eu
Am s-apuc în loc de fluier
Pușca cea cu rece șuier!

Oh, și-apoi... atâta dor,
După doi ochi de mărgele,
Dup-un struț de viorele,
Strâns lipit de sânișor!
Doamne, Doamne, cu ce soartă
Tu mă dai de viu la moarte!

Știu eu că la străini sânt
Câte lucruri de minune,
Câte nu se mai pot spune
Și n-au seamăn pe pământ:
Turnuri mari până la stele,
De te pierzi privind la ele!

Și pe acolo-s numai mări,
Și corăbii și ostroave,
Potcoviți cai cu potcoave
De argint; și-n alte țări
Umblă cel din urmă faur,
Îmbrăcat în strai de aur!

Și spun cum că poți vedea
Alte lumi, și-acolo, Doamne!
Într-un an sunt două toamne
Și nu cade iarna grea;
Ba mai spun că este-o țară,
Unde-i de-a pururea vară!

Poate fi, căci ce folos!
Pentru mine, ard-o focul,
Ard-o, chiar să fie locul
Cum e raiul de frumos!
Nu vreau țări de fală pline,
Lase-mă p-aci pe mine!

Căci p-aicea m-am dedat
Cu vremi grele, cu vremi bune
Și cu ploi și cu furtuni
Și cu cer înnegurat:
Eu știu munții, dar mai bine
Mă știu ei întregi pe mine!

De pe-aceste locuri eu,
Nu m-aș duce niciodată,
Căci în țară-nstrăinată
Știu că plânge-voi mereu;
Vai, putea-voi trăi oare
Fără mieii, fără mioare?

Tot cu dorul eu să fiu?
Tot cu jale fără seamă
Și de tată și de mamă
Eu nimica să nu știu?
De părinți, de frați, sărmanii,
Să port dor, sa-l port cu anii?

Vai, și-n sate până când
Hori de brâu se vor întinde
Și cu fete se vor prinde
Veseli flăcăi jucând,
Singur eu în altă țară
Să mă lupt cu jale-amară?

Și la clacă și la nunți
Și la glume-n șezătoare
Numai eu să nu fiu oare?
Și pe coamele de munți
Să facă ce-or vrea păstorii,
Eu s-ascult ce zic maiorii?

Oh, și-apoi să fiu închis,
Între ziduri de cetate,
Unde soarele străbate
Numai rar și ca prin vis
Și să plâng cu lacrimi crunte,
Largul meu, ce-aveam la munte?

Țări străine! Mult amar,
Mult amar de cine-și lasă
Mamă și frați buni acasă!
Vai, și mie așa-mi lăsară
Sortile, ca să am parte
De trai greu și-n țări departe!

Scris mi-e cum să petrec!
Să vă las câmpii iubite,
Oi de mine păstorite
Să vă las, căci mâine plec!
Oare după ani de jele
Iar veți fi voi ale mele?

Reînturna-voi oare când?
Prin poiana de la Cruce
Mai putea-mă voi eu duce,
Mai putea-voi eu, lătrând
Și pitit dup-o movilă,
Să-nspăimânt câte-o copilă?

Mai trăi-voi primăveri
Să-mi văd turmele și câinii?
Și cu baci-n preajma stânei
Mai cerca ne-om în puteri,
Spre-a vădi care-i mai harnic
De pus cașii pe comarnic?

Și de-acum în sărbători,
Părăsindu-mi mieluseaua,
Mai juca-voi arcăneaua?
Și de-acum în șezători
Voi mai fi să fiu pe lume,
Fetele să-mi pună nume?

Nu știu cum am să trăiesc
Colo-n țările străine,
Însă știu atâta bine
Că-n dor am să mă topesc,
Și-n veci nu-mi va bate vântul
Să-mi mai văd din nou pământul!

Știu eu, că de-acum mai mult
N-am să văd câmpii cu soare,
N-am să păstoresc mioare,
Glas de clopot n-am s-ascult.
Și vătui pe coasta lată
N-am să mân eu niciodată!

N-am să văd peste răzor
Mai mult mieii cum aleargă,
Nici miori pe lunca largă.
Nici înterții la izvor;
N-am să văd de-acuma iezii
Pe la marginea livezii!

Și pe coasta cu hamei
Nu mă va mai duce dorul,
Ca să tai eu cu toporul
Din fag frunza, pentru miei;
Și-n poiana de la Cruce
Veci de veci nu m-oi mai duce!